2003-12-RE

CAUSA 2003-12-RE

Número de registre 335-2003. Recurs d'empara

AUTE DEL 2 D'OCTUBRE DEL 2003

BOPA núm. 74, del 9 d'octubre del 2003

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional el 9 de juliol del 2003 per la representació processal de la societat Agència de duana ATR, SL, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra l'aute del 16 de juny del 2003, dictat per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per haver-se produït una presumpta vulneració dels drets reconeguts a l'article 10 de la Constitució i atès que sol·licita al Tribunal Constitucional que vulgui atorgar l'empara a la part recurrent, declarar la nul·litat de l'aute recorregut, així com "de les sentències que el precedeixen i de les resolucions del Govern", declarar que l'article 6.3 de la Llei contra el frau "vulnera l'article 9.4 i 10 de la Constitució, pel que fa aquest darrer, el principi de congruència i el principi de presumpció d'innocència". Subsidiàriament demana que "s'acordi la retroacció de les actuacions dutes a terme fins al tràmit previ a dictar l'Aute que ha estat objecte d'impugnació mitjançant el present recurs, perquè el Tribunal Superior de Justícia es pronunciï sobre tots i cadascun dels motius de dret sobre els quals aquesta part va fonamentar la seva apel·lació i posteriorment l'incident de nul·litat d'actuacions", i també sol·licita al Tribunal Constitucional que vulgui acordar la suspensió de l'execució de l'aute esmentat;

Atès que el 13 de març del 2002, l'associació d'agents de duana d'Andorra es va adherir a la demanda en la qual també sol·licita la nul·litat absoluta de la resolució del Govern del 17 d'octubre del 2001.

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 29 d'agost del 2003;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Miguel Herrero de Miñón;

Antecedents

Primer

El 14 de desembre del 2000, l'agència de duanes ATR, SL va presentar sis declaracions de posada al consum de mercaderia procedent de Dinamarca, expedida per l'empresa Blend of America i destinada a la botiga Najaconda del Pas de la Casa. Els serveis de Duana, en els controls posteriors realitzats, van constatar que es tractava de mercaderia no comunitària que no havia estat posada en lliure pràctica ni s'havien pagat els drets de duana comunitaris i, el 18 d'abril del 2001, els serveis de Duana van aixecar una acta de contenciós contra l'agència de duanes ATR, SL. Seguidament, el Govern, mitjançant resolució del 18 de juliol del 2001, va acordar, segons els articles 6 i 2 de la Llei contra el frau en matèria duanera, del 4 de març de 1999, la imposició d'una sanció a l'agència de duanes ATR, SL per declaració falsa a la importació, que produeix una defraudació de drets i/o d'imposicions i/o un benefici indegut, i per quinze infraccions lleus de segona categoria (manca de documentació).

El 14 d'agost del 2001, l'agència de duanes ATR, SL va interposar recurs de reposició contra la resolució del Govern i aquest el va desestimar el 17 d'octubre del 2001.

Segon

L'11 de desembre del 2001, la representació processal de l'agència de duanes ATR, SL va presentar una demanda contra la resolució del Govern del 17 d'octubre del 2001, en què sol·licitava la declaració de nul·litat de ple dret de la resolució esmentada per estimar que l'Administració havia vulnerat la normativa duanera i havia contravingut els principis constitucionals d'innocència i de proporcionalitat de les sancions. També plantejava la qüestió d'inconstitucionalitat de l'article 6 de la Llei contra el frau en matèria duanera del 4 de març de 1999.

El 13 de març del 2002, l'Associació d'Agents de Duana d'Andorra es va adherir a la demanda en la qual també sol·licita la nul·litat absoluta de la resolució del Govern del 17 d'octubre del 2001, al·legant, a més dels motius exposats per la recurrent, la manca de retenció de les mercaderies i l'error en la designació de l'infractor que en tot cas seria el destinatari dels articles.

Tercer

El 18 de juny del 2002, la Secció Administrativa del Tribunal de Batlles va dictar sentència per la qual desestimava la demanda, acordava no donar lloc a la qüestió incidental i declarava la resolució del Govern del 17 d'octubre del 2001 ajustada a dret i als fins que legitimen l'activitat administrativa.

Quart

L'1 de setembre del 2002, la representació processal de la recurrent va presentar recurs d'apel·lació contra la sentència esmentada. Mitjançant sentència del 25 d'abril del 2003, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia va desestimar el recurs d'apel·lació i va confirmar la sentència recorreguda.

Cinquè

L'11 de maig del 2003, la representació processal de l'agència de duanes ATR, SL va formular un incident de nul·litat d'actuacions contra la sentència de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia del 25 d'abril del 2003, per considerar que la sentència recorreguda vulnerava el dret fonamental a la jurisdicció reconegut a l'article 10 de la Constitució per manca de congruència i de

motivació. També considera que s'han vulnerat el principi de proporcionalitat i el principi de presumpció d'innocència, i que s'ha aplicat incorrectament la normativa duanera.

El 16 de juny del 2003, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia va desestimar l'incident de nul·litat d'actuacions per considerar que la pretensió de la recurrent "va obtenir una resposta raonada, de sentit desestimatori al seu interès, complimentant, per tant, el requisit de congruència entre pretensió i resposta jurisdiccional, principi que no resulta desconegut per la circumstància de que la sentència judicial no valori explícitament tots els arguments que esgrimeix el recorrent quan aquests no tenen transcendència per decidir si la resolució judicial recorreguda s'ajusta o no al Dret".

Sisè

El 9 de juliol del 2003, la representació processal de la recurrent va presentar un recurs d'empara contra l'aute del 16 de juny del 2003, dictat per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per haver-se produït una presumpta vulneració dels drets reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

En el seu escrit de recurs d'empara, la representació processal de la recurrent manifesta que "la no admissió de la demanda adhesiva considerada com a objecte d'enjudiciament de la corresponent sentència constitueix una greu indefensió a la part coadjuvant de l'actora a la vegada que vulnera manifestament l'article 10 de la Constitució en la major part de les seves vessants (principi de tutela judicial efectiva, principalment)".

També manifesta que "el pronunciament del Tribunal Superior de Justícia consistent finalment i segons el contingut de les disposicions al·legades, en què tot agent de duana ha de ser diligent, no rebat de forma raonable els arguments de dret argüits per aquesta part, i per tant aquesta part considera que la sentència ha vulnerat l'article 10 de la Constitució, pel que fa a la incongruència i el principi de presumpció d'innocència". I afegeix que "no hi ha en la sentència cap fonament que valori als arguments exposats per aquesta part quan a la no procedència de l'aplicació de l'article 6.3 de la Llei contra el frau (disposició aplicada al cas d'Autes pel Govern i que fonamenta la sanció que va ser imposada pel Govern a ATR, SL) i a la sí aplicació de l'article 6.2 de la mateixa Llei al cas d'Autes pel motiu de considerar que es produeix una vulneració al principi de proporció que ha de regir en la imposició de les sancions".

Per acabar, la recurrent demana al Tribunal Constitucional que dicti sentència atorgant l'empara sol·licitada, declarant la nul·litat de l'aute recorregut, i "de les sentències que el precedeixen i de les resolucions del Govern", i declarant que l'article 6.3 de la Llei contra el frau "vulnera l'article 9.4 i 10 de la Constitució, pel que fa aquest darrer, el principi de congruència i el principi de presumpció d'innocència". Subsidiàriament demana que "s'acordi la retroacció de les actuacions dutes a terme fins al tràmit previ a dictar l'Aute que ha estat objecte d'impugnació mitjançant el present recurs, perquè el Tribunal Superior de Justícia es pronunciï sobre tots i cadascun dels motius de dret sobre els quals aquesta part va fonamentar la seva apel·lació i posteriorment l'incident de nul·litat d'actuacions", i també sol·licita al Tribunal Constitucional que vulgui acordar la suspensió de l'execució de l'aute esmentat.

Setè

El mateix dia, l'Associació d'Agents de Duana d'Andorra es va adherir al recurs d'empara interposat per l'agència de duanes ATR, SL contra l'aute del 16 de juny del 2003, dictat per la Sala

Administrativa del Tribunal Superior de Justícia per considerar que aquest aute “vulnera l’article 9.4 (article 7 de la Convenció europea per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats públiques) i 10 de la Constitució (article 6 de l’esmentada Convenció europea) i altres principis reconeguts a la mateixa Carta Magna, d’acord amb tots els fets, consideracions fonamentades en dret, fonaments de dret, proposició de prova i altres elements continguts en l’esmentat recurs”. I demana que “aquest Tribunal adopti tots els pronunciaments sol·licitats per ATR, SL”.

Vuitè

El 29 d’agost del 2003, el Ministeri Fiscal va presentar el seu informe en què considerava que “pretén el recurrent convertir el Recurs d’Empara constitucional en una instància cassacional o tercera instància, no essent aquesta la funció del Recurs d’Empara tal com té reconegut reiteradament aquest M. I. Tribunal”. I afegeix que la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia ha donat una resposta raonada i motivada en dret a les peticions formulades per la recurrent i que “El dret a la jurisdicció i a la tutela judicial efectiva no comporta el dret a obtenir una resolució acorde amb les pretensions del recurrent, ni al dret a que en via d’empara sigui revisada la interpretació i aplicació del dret efectuades pels òrgans de la jurisdicció ordinària en l’exercici de les competències que li són pròpies”.

Així doncs, el Ministeri Fiscal sol·licita la inadmissió a tràmit del recurs d’empara 2003-12-RE per manca manifesta de contingut constitucional de les pretensions de les recurrents, de conformitat amb el que disposa l’article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Fonament jurídic únic

És doctrina constant d’aquest Tribunal que el recurs d’empara no pot transformar-se, de cap manera, a menys de desnaturalitzar-lo, en una cassació universal a través de la qual es pogués tutelar, mitjançant la jurisdicció constitucional tot el que fos de rellevància constitucional en un procés davant la jurisdicció ordinària. És la jurisdicció ordinària, que també administra la justícia constitucional, en aplicació de la Constitució com a norma suprema de l’ordenament en cada una de les seves actuacions, l’encarregada d’aquesta tutela i únicament un cop esgotades les instàncies d’aquesta jurisdicció ordinària i si es considera aleshores la vulneració d’un dret fonamental, quan es pot recórrer en empara davant el Tribunal Constitucional.

En aquest cas, al llarg del procés davant les diferents instàncies de la jurisdicció ordinària, s’han invocat valors constitucionals diversos. En algun cas, aquest fet no ha donat lloc al procediment oportú, com amb la invocació de la inconstitucionalitat de l’article 6 de la Llei contra el frau en matèria de duanes de 1999, que no s’ha tramitat a través de la qüestió d’inconstitucionalitat corresponent, sense que això hagi estat després al·legat per la part recurrent. En altres casos, els valors constitucionals constantment invocats, com els que s’estableixen a l’article 10 de la norma fonamental (la presumpció d’innocència, la proporcionalitat en les sancions, la congruència i la motivació de la sentència) han estat atesos de manera suficient en les diferents actuacions de la jurisdicció ordinària.

A aquests efectes, cal recordar que la presumpció d’innocència no impedeix el reconeixement de la culpabilitat quan així ho aprecia el tribunal que ha de jutjar, ni la congruència requereix atendre cadascuna de les al·legacions del recurrent sinó resoldre, una vegada contemplades i valorades, el conjunt de les mateixes al·legacions en proporció a la consideració que mereixin al criteri fonamentat i mesurat del jutge mateix. Que aquest no coincideixi necessàriament amb el del recurrent no pot interpretar-se com la negació del dret a la jurisdicció que la Constitució reconeix.

No és funció del Tribunal Constitucional substituir la del jutge ordinari competent.

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2003-12-RE, interposat per la representació processal de la societat Agència de duana ATR, SL, contra l'aute del 16 de juny del 2003, dictat per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal de la societat Agència de duana ATR, SL i de l'Associació d'Agents de Duana d'Andorra, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, pel Tribunal Constitucional, el 2 d'octubre del 2003.

Miguel Herrero de Miñón

Philippe Ardant

President

Vicepresident

Miguel Ángel Aparicio Pérez Pere Vilanova Trias

Magistrat

Magistrat